

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
УГОСТИТЕЛСКА ДЕЈНОСТ

Скопје, јули 2012 година

В О В Е Д

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Условите и начинот за вршење угостителска дејност во Република Македонија се утврдени во рамки на Законот за угостителска дејност, Законот за таксата за привремен престој, како и соодветните подзаконски акти. Условите за вршење на оваа дејност индиректно зависат и од други законски прописи кои регулираат области, како на пр. фискална политика, заштитата на права на потрошувачите, заштитата и унапредување на животната средина, заштита при работа, санитарно здравствени услови, заштита на јавниот ред и мир и безбедност и сл.

Иако, Законот за угостителска дејност минатата година е менуван и дополнуван, Државниот пазарен инспекторат има воочено одредени недостатоци при неговата примена, заради што има доставено иницијатива до Министерството за економија и Владата на Република Македонија, со цел нивно надминување.

Министерството за економија земајќи ја во предвид иницијативата од Државниот пазарен инспекторат, како и врз основа на:

-Извадоците од Нацрт-записникот од 69-та седница на Владата на Република Македонија, одржана на 16.06.2012 година, Извадок од Нацрт-записникот од 65-та седница одржана на 01.06.2012 година (точка 86), Извадокот од Нацрт-записникот од 51-ва седница на Владата на Република Македонија, одржана на 20.03.2012 година и Предлогот на Закон за автокампови, кој е во фаза на изготвување од страна на Министерството за транспорт и врски, подготви измени на Законот за угостителска дејност, во насока усогласување и подобрување на условите за вршење на оваа дејност.

Во понатамошниот дел од материјалот следи детално објаснување за секоја измена, поединечно.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Целта заради која се изготвува и донесува овој закон е:

- подобрување на квалитетот на услугата во секторот угостителство,
- зголемување на заштитата на правата на потрошувачите,
- заживување и афирмирање на подрачјата на старите градски јадра со закон прогласени за културно наследство од особено значење,
- афирмирање на традиционалната кујна во рамки на соодветните угостителски објекти за исхрана,
- подобрување на условите за развој на руралниот туризам во Република Македонија,

- ефикасност при спроведување на надзорот, изрекување прекршочни мерки и нивно спроведување без непотребно одолговлекување,
- еднаков третман на вршителите на угостителската дејност, со вршителите на трговската дејност, во делот пријавување на исполнувањето минимално-технички услови, до надлежните органи (Државен пазарен инспекторат и градоначалникот на општината) и
- зголемување на стапката на вработеност во секторот угостителство

Како основни решенија кои ги нуди овој закон се:

-проширување на листата угостителски објекти за исхрана со нов објект национален ресторан-меана, по примерот на Република Словенија;

-бришење на одредбите со кои се регулира делот вршење дејност кампирање и угостителски услуги за кампирање, заради усогласување со Предлог на законот за автокампови;

-продолжување на работното време на угостителските објекти за исхрана лоцирани во старите градски јадра, кои со закон се прогласени за културно наследство од особено значење, во периодот мај – септември, доколку во ова подрачје нема објекти за домување;

-воведување обврска за физичките лица во руралните средини, кои нудат угостителски услуги за сместување, покрај задолжителната категоризација, да им биде издадена и посебна ознака за куќите, становите и собите во кои се сместуваат туристи;

-воведување санкции за одредени дејствија од материјалниот дел од законот, кои досега не биле санкционирани. Станува збор за следниве дејствија: членот 34 - должности на угостителот при вршење на дејноста, од аспект ангажирање лица како одговорни на угостителскиот објект со завршена најмалку средна стручна подготовка, а високо образование за одговорното лице на угостителскиот објект за сместување, категоризиран со четири, пет ѕвездички и де лукс категорија.

Санкционирање на дејствието од членот 35 “угостителот е должен да ги достави нормативите за храна на заверка на градоначалникот на општината и угостителските услуги да ги пружа во соодветна количина и квалитет, според утврдените нормативи.“

-укинување на постапката за едукација, за одредени прекршоци и нивно директно санкционирање. Станува збор за следниве прекршоци:

а)угостителот нема доказ дека е пријавено исполнувањето на условите од овој закон и започнувањето со работа на Државниот пазарен инспекторат, на градоначалникот на општината, најмалку 15 дена пред почетокот на работењето на угостителскиот објект и

б) угостителот нема доказ дека е пријавена промената на условите од овој закон до Државниот пазарен инспекторат, на градоначалникот на општината, во рок од 15 дена од денот на настанатите промени.

- воведување нова надлежност на државните пазарни инспектори, кои покрај овластените инспектори на општините, сега ќе може да спроведуваат надзор над физичките лица - вршители на угостителска дејност регистрирани во регистарот што го води градоначалникот на општината, а во градот Скопје, во регистарот што го води градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје.

III. ОЦЕНА И ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Се предвидуваат позитивни финансиски поседици врз Буџетот бидејќи со Предлог законот се заострува критериумот за санкционирање т.е. изрекувањето глоба на лице место, во случај констатирани одредени прекршоци од страна на надлежните инспекциски органи, за кои прекршоци во моментот е предвидена постапка за едукација без изрекување парична казна. Понатаму, се воведуваат парични казни на лице место за дејствија кои досега не биле санкционирани и се проширува надлежноста на државните пазарни инспектори во делот контрола над вршителите на угостителската дејност регистрирани во регистарот што го водат градоначалниците на општините, каде во моментот надзор спроведуваат само овластените инспектори на општините.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Нема потреба од дополнителни финансиски средства за спроведување на законот. Истиот повлекува материјални обврски за одделни вршители на угостителска дејност – национален ресторан меана и угостителски услуги за сместување во куќи, апартмани и соби за одмор, бидејќи за овие субјекти, покрај задолжителната категоризација се воведува и обврска за нивно посебно означување, по примерот на Република Словенија.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УГОСТИТЕЛСКА ДЕЈНОСТ

Член 1

Во Законот за угостителска дејност („Службен весник на Република Македонија„ бр. 62/04, 89/08, 115/10 и 53/11), во членот 4 став 2 зборовите “мал обем“ се бришат.

Член 2

Во членот 19 став 1 по точката 3 се додава нова точка 4 која гласи:

“4. национален ресторан - меана и“

Точката 4 станува точка 5.

По ставот 2 се додаваат пет нови ставови 3, 4, 5, 6 и 7 кои гласат:

“За угостителскиот објект за исхрана од член 19 став 1 точка 4 на овој закон, по задолжителната категоризација се издава и посебна ознака.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството ја пропишува формата и содржината на образецот на ознаката, од ставот 3 на овој член.

Ознаката од ставот 3 на овој член, ја издава овластено правно лице во рок од осум дена, од денот на поднесување на барањето.

За да биде овластено правното лице од ставот 5 на овој член, треба да има вработено најмалку четири лица со високо образование. Правното лице од ставот 5 на овој член го овластува Владата на Република Македонија, на предлог на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството.

Начинот и условите за добивање на ознаката од ставот 3 на овој член се пропишани од страна на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството.“

Член 3

Во членот 23 по ставот 3 се додава нов став 4 кој гласи:

“Угостителски објекти за исхрана од членот 19 став 1 точка 1 и 4, кои се наоѓаат во подрачјата на старите градски јадра со закон прогласени за културно наследство од особено значење, во кои не се наоѓаат објекти за домување, можат да работат најмногу до 03,00 часот по полноќ, во периодот од 1 мај до 30 септември.“

Член 4

Во членот 27 став 1 зборот “камп“ се брише.

Член 5

Во членот 35 став 1 во точката 3 се додава нова реченица која гласи:

“Начинот на утврдување на возраста е пропишан од страна на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството“;

По точката 12) се додава нова точка 13) која гласи:

“13) на видно место во угостителскиот објект да ја истакне обврската за ангажирање домашен туристички водич при организиран престој на странски туристи, на начин утврден во Законот за туристичка дејност;“

Точките 13) и 14) стануваат 14) и 15).

Член 6

Во членот 40 став 1 алинеата 2 се брише.

Член 7

Членовите 42, 43, 44 и 45 се бришат.

Член 8

Во членот 46 став 1 точката 2 се брише.

Член 9

Во членот 47 по ставот 2 се додаваат пет нови ставови 3, 4, 5, 6 и 7 кои гласат:

“За куќите, становите и собите за издавање на туристи од страна на физичките лица и селските домаќинства во руралните средини, по задолжителната категоризација се издава и посебна ознака.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството ја пропишува формата и содржината на образецот на ознаката, од ставот 3 на овој член.

Ознаката од ставот 3 на овој член, ја издава овластено правно лице во рок од осум дена, од денот на поднесување на барањето.

За да биде овластено правното лице од ставот 5 на овој член, треба да има вработено најмалку четири лица со високо образование. Правното лице од ставот 5 на овој член го овластува Владата на Република Македонија, на предлог на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството.

Начинот и условите за добивање на ознаката од ставот 3 на овој член се пропишани од страна на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството.“

Член 10

Членот 58 се менува и гласи:

“Инспекцискиот надзор над вршителите на угостителската дејност регистрирани во регистарот што го води градоначалникот на општината, а во градот Скопје во регистарот што го води радоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје го вршат државните пазарни инспектори, овластените

инспектори на општината, а во градот Скопје овластени инспектори на градот Скопје, за дејности како што се давањето на:

1. конфекционирани угостителски услуги во наменски подвижни објекти;
2. угостителски услуги за сместување и исхрана во куќи;
3. угостителски услуги во апартмани и соби за одмор;
4. угостителски услуги во селски домаќинства и
5. угостителски услуги во пловни објекти.

Државниот пазарен инспектор, овластениот инспектор на општината, а во градот Скопје овластениот инспектор на градот Скопје, може да врши и други работи утврдени со закон и со пропис.“

Член 11

Во членот 59 став 1 по бројот “68“ записката се заменува со сврзникот “и“, а зборовите “членот 69 став 1 точка 6“ се бришат.

Член 12

Во членот 60 став 1 точките 6 и 15 се бришат.

Член 13

Во членот 68 во став 1 по точката 2), се додаваат две нови точки 3) и 4) кои гласат:

“3)врши угостителска дејност надвор од деловниот објект на простор наменет, уреден и опремен за давање угостителски услуги без одобрение издадено од градоначалникот на општината, а во градот Скопје од градоначалникот на градот Скопје за користење на просторот (член 12 став 3);

4) постапува спротивно на должностите предвидени во членот 34;“

Точките 3),4) и 5) стануваат 5), 6) и 7).

Точката 6) која станува точка 8) гласи:

“8) истакнува, огласува и рекламира услуги на угостителски објекти спротивно на решението за извршената категоризација (член 32 став 2);“.

Точките 7), 8), 9) и 10) стануваат 9), 10), 11) и 12).

Точките 11) и 12) се бришат.

Член 14

Во членот 69 во ставот 1 по точката 4) се додава нова точка 5) која гласи:

“5) не ги достави нормативите за храна на заверка на градоначалникот на општината, а во Градот Скопје на градоначалникот на општината на подрачјето на Град Скопје и угостителските услуги не ги пружа во соодветна количина и квалитет според утврдените нормативи (член 35 став 1 точка 9);“

Точката 5) станува точка 6).

Точките 6), 7), 8) и 12) се бришат

Точките 9), 10), 11), 13, 14) и 15) стануваат точки 7), 8), 9), 10), 11) и 12).

Член 15

По членот 69 се додава нов член 69-а кој гласи:

“Член 69-а

Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице ако на видно место во угостителскиот објект не ја истакне обврската за ангажирање домашен туристички водич при организиран престој на странски туристи, на начин утврден во Законот за туристичка дејност (член 35 став 1 точка 13).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се изрече глоба во износ од 400 до 800 евра во денарска противвредност и на одговорното лице во правното лице.

За дејствието од став 1 на овој член ќе се изрече глоба во износ од 600 до 900 евра во денарска противвредност на трговецот поединец.

За прекршокот утврден во овој член државниот пазарен инспектор е должен да му предложи на сторителот на прекршокот постапка за порамнување, пред да поднесе барање за прекршочна постапка до надлежниот суд.“

Член 16

Подзаконските акти предвидени со овој закон, ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон

Член 17

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за угостителска дејност.

Член 18

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УГОСТИТЕЛСКА ДЕЈНОСТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

Со членот 1 се брише заостанатиот термин “угостителска дејност од мал обем” бидејќи истиот веќе е укинат и во останатите закони (на пр. Закон за трговија) и како таков нема никакво значење. Членот 4, во кој се прави оваа интервенција се однесува на обврската на физичките лица вршители на угостителска дејност, да се регистрираат во регистарот што го води градоначалникот на општината. За нив и понатаму останува оваа обврска, со тоа што не се прави разграничување на угостителска дејност од мал и голем обем бидејќи се користи општиот термин “угостителска дејност”.

Со членот 2 се проширува листата на угостителски објекти за исхрана со нов објект национален ресторан-меана, по примерот на Република Словенија. За отпочнување со работа на овој објект, покрај задолжителната државна категоризација предвидено е и дополнително означување согласно начинот, условите и критериумите утврдени од страна на министерот за економија.

Со членот 3 се врши продолжување на работното време на угостителските објекти за исхрана кои се наоѓаат во подрачјата на старите градски јадра, кои со закон се прогласени за културно наследство од особено значење, но доколку во подрачјата нема објекти за домување. Овие угостителски објекти можат да работат најмногу до 03,00 часот по полноќ и тоа во периодот од 1 мај до 30 септември.

Со членовите 4, 6, 7, 8 и 12 се бришат одредбите со кои се регулира делот вршење дејност кампирање и угостителски услуги за кампирање, заради усогласување со Предлог на законот за автокампови, кој е во фаза на донесување.

Со членот 5 се воведува нова должност за вршителите на угостителската дејност за сместување, во делот информирање на организаторите на патувањата, согласно новата одредба од Законот за туристичка дејност, која предвидува задолжително анагажирање домашен туристички водич при организиран влез на странски туристи во Република Македонија.

Со членот 9 се воведува обврска за издавање посебна ознака за куќите, становите и собите за издавање на туристи од страна на физичките лица и селските домаќинства во руралните средини, по спроведување на задолжителната категоризација. Начинот, условите и критериумите за добивање на оваа ознака е предвидено да бидат пропишани од страна на министерот за економија.

Со членот 10 се менува членот 58 во кој се утврдени надлежностите на овластените инспектори на општините при спроведување на надзорот над вршењето “угостителска дејност од мал обем“, со точно утврдени активности кои се сметаат за “угостителска дејност од мал обем“. Со оваа измена се брише заостанатиот термин “угостителска дејност од мал обем“ бидејќи истиот е укинат и во останатите закони (на пр. Закон за трговија), а активностите кои се сметаат за “угостителска дејност од мал обем“ и понатаму остануваат, со тоа што во иднина нема да се прави поделба на угостителска дејност од мал и голем обем бидејќи ќе се користи општиот термин “угостителска дејност“. Воедно, со овој член се воведува и нова надлежност на Државниот пазарен инспекторат, кој покрај овластените инспектори на општините, сега ќе може да спроведува надзор над физичките лица - вршители на угостителска дејност регистрирана во регистарот што го води градоначалникот на општината, а во градот Скопје во регистарот што го води градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје.

Со членот 11 се изземаат одредени прекршоци од предвидена постапка за едукација, со што се оди на нивно директно санкционирање со изрекување глоба на лице место. На овој начин, Државниот пазарен инспекторат цени дека вршителите на угостителска дејност ќе бидат изедначени со вршителите на трговска дејност. Станува збор за следниве прекршоци:

- угостителот нема доказ дека е пријавено исполнување на условите од овој закон и започнување со работа до Државниот пазарен инспекторат и до градоначалникот на општината, најмалку 15 дена пред почетокот на работењето на угостителскиот објект и

- угостителот нема доказ дека е пријавена промената на условите од овој закон до Државниот пазарен инспекторат и до градоначалникот на општината, во рок од 15 дена од денот на настанатите промени.

Со членот 13 се менува членот 68, во кој се регулирани прекршоците од прв ранг, за кои доколку бидат констатирани, предвидена е глоба во износ од 800 евра за правното лице и 100 евра за одговорното лице во правното лице. Во членот 68 покрај постоечките, додадени се нови дејствија за санкционирање:

- се врши угостителска дејност надвор од деловниот објект на простор наменет, уреден и опремен за давање угостителски услуги, без одобрение издадено од градоначалникот на општината за користење на просторот,

- се врши истакнување, огласување и рекламирање услуги на угостителски објекти спротивно на решението за извршената категоризација и

- се постапува спротивно на должностите на угостителот предвидени во членот 34 (должности од аспект ангажирање лица како одговорни на угостителскиот објект со завршена најмалку средна стручна подготовка, а високо образование за одговорното лице на угостителскиот објект за сместување, категоризиран со четири, пет ѕвездички и де лукс категорија).

Со членот 14 се менува членот 69 во кој се наведени прекршоци за кои е предвидено изрекување глоба од 1200 евра за правното лице и 300 евра за одговорното лице во правното лице. Во членот 69 покрај постоечките, додадено е ново дејствие за санкционирање:

-угостителот не ги достави нормативите за храна на заверка на градоначалникот на општината и угостителските услуги не ги пружа во соодветна количина и квалитет според утврдените нормативи.

Со членот 15 се додава нов член со кој е предвидена санкција за вршителите на угостителска дејност за сместување доколку не ги информираат организаторите на патувањата, согласно новата одредба од Законот за туристичка дејност, која предвидува задолжително анагажирање домашен туристички водич при организиран влез на странски туристи во Република Македонија. Согласно Извадокот од нацрт записникот од 69-та седница на Влада на РМ, со овој член предвидена е глоба во износ од 1000 до 2000 евра за правното лице доколку не постапат во согласност со одредбата за информирање на странските туроператори.

Со членот 16 се воведува обврска подзаконските акти предвидени со овој закон, да бидат донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон

Со членот 17, Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија е овластена да утврди пречистен текст на Законот за угостителска дејност.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

- подобрување на квалитетот на услугата во секторот угостителство,
- зголемување на заштитата на правата на потрошувачите,
- заживување и афирмирање на подрачјата на старите градски јадра со закон прогласени за културно наследство од особено значење,
- афирмирање на традиционалната кујна во рамки на соодветни угостителски објекти за исхрана,
- забрзување на развојот на руралниот туризам во Република Македонија,
- ефикасност при спроведување на надзорот, изрекување прекршочни мерки и нивно спроведување без непотребно одолговлекување во случај на одредени сторени прекршоци,
- еднаков третман на вршителите на угостителската дејност, со вршителите на трговската дејност во делот пријавување на исполнувањето минимално-технички

услови, до надлежните органи (Државен пазарен инспекторат и градоначалникот на општината) и

-зголемување на стапката на вработеност во секторот угостителство

IV.ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УГОСТИТЕЛСКА ДЕЈНОСТ ШТО СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 4

Угостителска дејност можат да вршат трговски друштва и трговци поединци запишани во трговскиот регистар (во натамошниот текст: угостители).

Физичките лица кои согласно одредбите на овој закон вршат угостителска дејност од мал обем се регистрираат во регистарот што го води градоначалникот на општината, а во градот Скопје кај градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје.

Формата и содржината, како и начинот на водење на регистарот од став 2 на овој член го пропишува министерот надлежен за работите од областа на угостителството.

Член 19

Угостителските објекти за исхрана може да бидат:

- 1.ресторани (ресторани, гостилници, ресторани за самопослужување, експрес ресторани, киосци, млечни ресторани, ресторан бавчи, летни бавчи, кебапчилници, бистро, пицерији, објекти за брза храна и слично);
2. барови (кафеана, кафетерија, ноќен бар, кафе бар, кабаре, диско клуб, диско-клуб на отворен простор, пивница и слично);
3. кантини; и
4. други угостителски објекти за исхрана.

Во угостителските објекти од ставот 1 од овој член мора да има вработено лице со стручна подготовка од областа на угостителството

Член 23

Угостителот може да организира вршење на угостителска дејност во работно време, и тоа:

- 1) Угостителските објекти за сместување (хотели, мотели, пансиони, туристички населби, ноќевалишта, одморалишта и кампови) можат да работат од 00,00 до 24,00 часот, а угостителските објекти за исхрана кои се во состав на објектите за сместување по 24,00 часот можат да даваат само угостителски услуги за брза храна;
- 2) угостителските објекти за исхрана од членот 19 став 1 точка 1 од овој закон, кои претставуваат една градежна целина лоцирани на граничните премини, аеродроми и железнички станици можат да работат од 00,00 до 24,00 часот;

3) угостителските објекти за исхрана без оглед на видот на угостителските услуги може да работат од 07,00 до 24,00 часот;

4) угостителските објекти за исхрана без оглед на видот на угостителските услуги во деновите петок и сабота, спроти празнични денови и празнични денови, како и во периодот од 1 јуни до 31 август и во периодот од 25 декември до 15 февруари можат да работат од 07,00 до 01,00 часот наредниот ден, а на 31 декември, 1 и 2 јануари до 03,00 часот наредниот ден;

5) угостителски објект – ноќен бар и кабаре може да работат од 20,00 до 04,00 часот наредниот ден, во деновите петок и сабота, спроти празнични денови и празнични денови, како и во периодот од 1 јуни до 31 август и во периодот од 25 декември до 15 февруари можат да работат од 20,00 до 05,00 часот наредниот ден, а на 31 декември, 1 и 2 јануари до 06,00 часот наредниот ден /

6) угостителски објект – диско-клуб и диско –клуб на отворен простор може да работи од 19,00 до 04,00 часот наредниот ден, , во деновите петок и сабота, спроти празнични денови и празнични денови, како и во периодот од 1 јуни до 31 август и во периодот од 25 декември до 15 февруари можат да работат од 19,00 до 05,00 часот наредниот ден, а на 31 декември, 1 и 2 јануари до 06,00 часот наредниот ден /

По исклучок од одредбите на ставот 1 точка 2, 3 и 4 од овој член, угостителските објекти за брза храна (сендвичари) можат да работат до 01,00 часот во зимскиот период, односно до 02,00 часот во летниот период, а во деновите петок и сабота, спроти празнични денови и празнични денови до 05,00 часот.

Советот на општината, односно Советот на Град Скопје, за одредени туристички, културни и друг вид манифестации, содржани во годишните програми, може да го продолжат работното време најмногу за два часа, за угостителските објекти од став 1 на овој член, но во времетраење најмногу до три дена.

Член 27

Угостителските објекти за сместување (хотел, мотел, пансион, туристички апартман и камп), како и угостителскиот објект за исхрана – ресторан, пред отпочнување со вршење на дејноста задолжително се категоризираат според условите и стандардите пропишани за одделни видови на овие објекти во поглед на уредувањето, опремувањето и квалитетот на услугите со ѕвездички.

Куќите, становите и собите за издавање од страна на физичките лица и селските домаќинства задолжително се категоризираат според условите предвидени во став 1 на овој член

Член 35

Угостителот е должен:

1) да ги одржува просториите и опремата и дава услуги во угостителскиот објект според пропишаните минимално-технички услови, како и условите за

категоризација за видовите објекти за кои е предвидена категоризација утврдена со решение на Комисијата за категоризација;

2) да ги истакне цените на сместување, пансион и полупансион во собите и овозможи увид во цените на тие услуги на корисниците на услугите, на рецепцијата, како и да ги истакне цените на храната, пијалоците и напитеците на вообичаените ценовници и во доволно примероци, достапни на корисниците на услугите во секое време;

3) на видно место на влезот на угостителскиот објект – ноќен бар и кабаре на табла со димензии 20 x 50 см да истакне натпис со содржина: “лица со возраст под 18 години немаат право на посета”.

Угостителите се должни да ја утврдат возраста на лицата пред нивното влегување во објектот.

4) да се придржува на истакнатите цени;

5) да поседуваат документи за набавени производи (фактури, сметки, испратници и слично);

6) за секоја дадена услуга да издаде сметка со спецификација на услугите од фискална каса;

7) на видно место на влезот на угостителскиот објект да го истакне видот на платежните картички кои можат да се користат;

8) да ги утврди нормативите на храна и пијалоци кои ги послужува, како и да им овозможи на корисниците увид во тие нормативи;

9) да ги достави нормативите за храна на заверка на градоначалникот на општината, а во Градот Скопје на градоначалникот на општината на подрачјето на Град Скопје и угостителските услуги да ги пружа во соодветна количина и квалитет според утврдените нормативи од ставот 1 точка 5 на овој член;

10) да води книга на гостите во угостителскиот објект за сместување;

11) да го пропише и истакне куќниот ред во сите објекти за сместување;

12) во угостителските објекти за сместување да дава угостителски услуги вклучени во туристички пакет аранжмани преку организатори на патувања или посредници, односно туристички агенции;

13) на видно место во угостителскиот објект, или во менито, да го истакне телефонскиот број на Државниот пазарен инспекторат и

14) во сите пропагандни материјали да ги означи видот и категоријата на објектот која е утврдена со решение на Комисијата за категоризација.

Член 40

Физичките лица од член 4 став 2 на овој закон може да даваат:

- конфекционирани угостителски услуги во наменски подвижни објекти;
- услуги на кампирање;
- угостителски услуги за сместување и исхрана во куќи;
- угостителски услуги во апартмани и соби за одмор;
- угостителски услуги во селски домаќинства; и
- угостителски услуги во пловни објекти.

Член 42

Кампирање е престој на лица под шатори, во камп куќички, камп приколки и друга соодветна опрема за сместување на отворен простор – земјиште чија намена, со цел кампирање, ја утврдуваат со свој акт советот на општината, а за градот Скопје советот на Градот Скопје.

Кампирањето може да се врши само во организирани кампови.

Органиzirани кампови се камповите кои ги исполнуваат минимално-техничките услови за вршење на угостителска дејност во кампови и условите за категоризација (категоризирани кампови).

Член 43

Не е дозволено поставување на шатори, камп куќички, камп-приколки и друга опрема за кампирање надвор од кампот.

Член 44

По исклучок од член 42 на овој закон може да се кампира и на земјиште кое е привремено одредено за кампирање.

Земјиштето од став 1 на овој член го определува советот на општината, а за градот Скопје, советот на Градот Скопје.

Во актот со кој се одредува земјиштето за привремено кампирање, се одредува организаторот на кампирање, времето за кое земјиштето може да се користи за кампирање и минимално-техничките услови кои мора да бидат исполнети.

Член 45

Кампот мора да има утврден куќен ред.

На влезот од кампот или на друго за тоа соодветно место мора да биде поставен план - шема на кампот, истакнат ценовник за користење на просторот за кампирање, категорија на кампот, како и други услуги што ги дава кампот.

Член 46

Под условите утврдени со овој закон и други прописи, физичкото лице може да:

1. изнајмува куќи, апартмани и соби за одмор чиј сопственик е носител на правото на користење, и тоа најмногу до 10 соби, односно 20 легла при што во еден објект под заеднички покрив може да се издаде само едно одобрение;
2. организира камп на своето земјиште најмногу за 10 сместувачки единици, односно за 30 гости истовремено;
3. дава услуги на појадок само на корисниците на собите.

Член 47

За давање на угостителски услуги од физички лица во објектите од член 46 на овој закон мора да ги исполнуваат минимално-техничките услови и условите за категоризација во смисла на член 27 став 1 на овој закон.

Категоризацијата на објектите од член 27 став 2 на овој закон ја врши градоначалникот на општината, а во Градот Скопје градоначалникот на Градот Скопје

Член 58

Работите на инспекцискиот надзор на вршителите на угостителската дејност од мал обем регистрирани во регистарот што го води градоначалникот на општината, а во градот Скопје во регистарот што го води градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје вршат овластените инспектори на општината, а во градот Скопје овластени инспектори на градот Скопје, како што се давањето на:

1. конфекционирани угостителски услуги во наменски подвижни објекти;
2. услуги на кампирање;
3. угостителски услуги за кампирање;
4. угостителски услуги за сместување и исхрана во куќи;
5. угостителски услуги во апартмани и соби за одмор;
6. угостителски услуги во селски домаќинства и
7. угостителски услуги во пловни објекти.

Овластениот инспектор на општината, а во градот Скопје овластениот инспектор на градот Скопје можат да вршат и други работи утврдени со закон и со пропис.

Член 59

Доколку при вршењето на инспекциски надзор, државниот пазарен инспектор односно овластениот инспектор на општината и овластениот инспектор на градот Скопје утврди дека е сторена неправилност од членот 67-а, членот 68 и член 69 точка 6 од овој закон државниот пазарен инспектор односно овластениот инспектор е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од 8 дена и со едновременно врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ја пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на економијата односно Градоначалникот на општината и Градоначалникот на Градот Скопје.

Едукацијата ја организира и спроведува Државниот пазарен инспекторат односно органот на државната управа кој го извршил инспекцискиот надзор, во рок не подолг од 8 дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или за повеќе субјекти.

Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукацијата не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

Доколку државниот пазарен инспектор односно овластениот инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од став 1 од овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекцискиот надзор.

Доколку државниот пазарен инспектор односно овластениот инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од став 1 од овој член, поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред Прекршочна комисија.

Државниот пазарен инспекторат односно органот на државната управа кој што го извршил инспекцискиот надзор и кој што ја организирал и спровел едукацијата, води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на економијата односно Градоначалникот на општината и Градоначалникот на Градот Скопје.

Член 60

Ако државниот пазарен инспектор односно овластениот инспектор при вршењето на инспекцискиот надзор утврди дека угостителот:

- 1) угостителската дејност ја врши без упис во трговскиот регистар (член 4 став 1)
- 2) во угостителските објекти врши посложување на алкохолни пијалоци на лица помлади од 18 години и врши служење на алкохолни пијалоци од страна на малолетни лица (член 37 став 1)
- 3) угостителска дејност се врши во угостителски објекти ноќен бар, кабаре и диско клуб без лиценца (член 20 став 1)
- 4) врши угостителска дејност надвор од деловниот објект на простор наменет, уреден и опремен за давање угостителски услуги без одобрение издадено од градоначалникот на општината, а во градот Скопје од градоначалникот на градот Скопје за користење на просторот (член 12 став 3);
- 5) не се придржува кон пропишаното работно време (член 26 став 2);
- 6) организира камп и дава услуги спротивно на членот 46 став 1 точка 2 на овој закон;
- 7) дава услуги на појадок спротивно на членот 46 став 1 точка 3;
- 8) објектите за давање на угостителските услуги не ги исполнуваат минимално-техничките услови од член 47 став 1 на овој закон.
- 9) на видно место не го истакне називот на услугите кои ги дава од членот 51 став 1 точка 2 на овој закон;

10) давањето на угостителските услуги во куќи, апартмани и соби за одмор го врши спротивно на член 51 на овој закон

11) на видно место не го истакне видот и категоријата на објектот (член 51 став 1 точка 1);

12) членот на домаќинството или лицата што им помагаат на членовите на домаќинството не ги исполнуваат здравствените услови за работа во угостителството во смисла на членот 52 став 2 на овој закон;

13) дава услуги во пловни објекти за повеќе од 20 гости истовремено и дава услуги во сидришта и пристаништа како и кога пловниот објект кружи надвор од сидриштето и пристаништето на лица кои не се наоѓаат на пловниот објект заради превоз (член 54 став 3);

14) угостителските услуги во селските домаќинства ги врши спротивно на член 53 став 1 и 2 на овој закон;

15) врши кампирање спротивно на одредбите од член 42, 43 и 44 на овој закон;

16) објектите во кои се даваат конфекционирани угостителски услуги не ги исполнуваат минимално-техничките услови и другите услови пропишани со закон (член 41 став1);

17) конфекционираниите угостителски услуги се вршат на места кои не се одобрени од градоначалникот на општината, а во градот Скопје од градоначалникот на градот Скопје (член 41 став 2);

18) покрај јадења во конфекционирана состојба се послужуваат и други јадења (член 41 став 3);

За дејствијата од став 1 точка 1, 2 и 3 од овој член ќе донесе решение за привремена забрана на вршење на дејноста во траење од 30 дена.

Доколку угостителот не постапи по укажувањето од член 1 од овој закон, за дејствијата од став 1 точка 4 ќе донесе решение за привремена забрана во траење од 30 дена

За дејствието од став 1 точка 5, ако угостителот го пречекорува работното време до половина час ќе донесе решение за привремена забрана за вршење на дејност во таење од 10 дена.

Ако пречекорувањето на работното време е од половина час до еден час ќе се донесе решение за привремена забрана за вршење на дејност во траење од 20 дена.

Ако пречекорувањето на работното време е над еден час ќе се донесе решение за привремена забрана за вршење на дејност во таење од 30 дена.

Доколку угостителот не постапи по укажувањето од член 1 од овој закон, за дејствијата од став 1 точка 6,7,8,9,10,11,12,13,14,15 ќе донесе решение за привремена забрана во траење од 30 дена

Против решението на државниот пазарен инспектор од став 1 на овој член може да се изјави жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Комисијата за жалби формирана согласно Законот за државен пазарен инспекторат.

Против решението на овластениот инспектор на општината односно на градот Скопје од став 1 на овој член може да се изјави жалба во рок од осум дена од денот

на приемот на решението до Комисијата за жалби формирана согласно Законот за инспекциски надзор.

Жалбата изјавена против решението на овој член не го одлага извршувањето на решението.

Член 68

Глоба во износ од 800 евра во денарска противвредност ќе се изрече на самото место за прекршок на правното лице, ако:

- 1) нема доказ дека е пријавено исполнувањето на условите од член 6 став 1 на овој закон и започнувањето со работа на Државниот пазарен инспекторат, на градоначалникот на општината, а во градот Скопје на градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје според местото и седиштето на објектот, односно според местото каде што се даваат услугите, најмалку 15 дена пред почетокот на работењето на угостителскиот објект (член 7 став 1);
- 2) нема доказ дека е пријавена промената на условите од членот 6 став 1 на овој закон Државниот пазарен инспекторат, на градоначалникот на општината, а во градот Скопје на градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје според местото и седиштето на објектот, односно според местото каде што се даваат услугите, во рок од 15 дена од денот на настанатите промени (член 7 став 2);
- 3) на видно место на влезот на угостителскиот објект не го истакне видот на платежните картички кои можат да се користат (член 35 став 1 точка 7);
- 4) нема доказ за извршената промена на категоријата на угостителскиот објект во смисла на членот 33 став 3 од овој закон.
- 5) не го истакне работното време на влезот на објектот и на видно место во објектот (член 26 став 1);
- 6) не истакне на видно место пропишана ознака на видот и категоријата на угостителскиот објект (член 32 став 2);
- 7) не истакне на видно место на влезот на угостителскиот објект - ноќен бар и кабаре, табла со димензии 20 x 50 см со содржина “лица со возраст под 18 години немаат право на посета“(член 35 став 1 точка 3);
- 8) на видно место во угостителскиот објект или во менито не го истакне телефонскиот број на Државниот пазарен инспекторат (член 35 став 1 точка 12);
- 9 во сите пропагандни материјали не ги означи видот и категоријата на објектот (член 35 став точка 14);
- 10) не го пропише и истакне куќниот ред во сите објекти за сместување (член 35 став 1 точка 10).
- 11) се постават шатори, камп куќички, камп приколки и друга опрема за кампирање надвор од кампот (член 43);
- 12) на влезот на кампот или на друго за тоа соодветно место не постави план-шема на кампот, не истакне ценовник за користење на просторот за кампирање, категорија на кампот како и други услуги што ги дава кампот (член 45 став 2);
- 13) не ги истакне цените согласно со членот 35 став 1 точка 2 од овој закон
- 14) не го пропише и истакне кукниот ред во сите објекти за сместување (член 35 став 1 точка 9)

15) на видно место во угостителскиот објект или во менито да го истакне телефонскиот апарат на ДПИ (член 35 став 1 точка 13)

16) не истакне на видно место во угостителскиот објект натпис со содржина “лица со возраст под 18 години не се послужуваат со алкохолни пијалоци” (член 37 став 2)

17) на видно место на влезот на угостителскиот објект не го истакне видот на платежните картички кои може да се користат (член 35 став 1 точка 7)

За дејствијата од став 1 на овој член ќе се изрече глоба на самото место во износ од 100 евра во денарска противвредност и на одговорното лице во правното лице.

За дејствијата од став 1 на овој член ќе се изрече глоба на самото место во износ од 200 евра во денарска противвредност на трговец поединец.

Државниот пазарен инспектор за прекршоците од став 1 на овој член, е должен на сторителот на прекршокот да му врачи покана за плаќање на глоба во рок од осум дена од денот на врачување на поканата.

Ако сторителот доброволно не ја плати глобата од овој член, државниот пазарен инспектор поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред Прекршочната комисија .

Член 69

Глоба во износ од 1200 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице ако:

1) угостителската дејност се врши без да се исполнети пропишаните минимално-технички услови, санитарно-хигиенски и здравствени услови, условите за заштита при работа, заштита и унапредување на животна средина, противпожарната заштита и условите за заштита од бучава (член 6 ставови 1 и 2);

2) угостителската дејност се врши во деловни објекти или простори каде се врши друга дејност без да се исполнети пропишаните услови за обавување на друга дејност (член 12 став 2);

3) започне со работа во угостителскиот објект без добиена категорија (член 32 став 1);

4) не ги утврди нормативите за храна и пијалаци кои ги послужува и не им овозможи на корисниците увид во тие нормативи (член 35 став 1 точка 8);

5) не ги дава угостителските услуги вклучени во туристичкиот пакет аранжман во угостителските објекти за сместување преку организаторите на патување или посредниците, односно туристичките агенции (член 35 став 1 точка 12);

6) врши угостителска дејност надвор од деловниот објект на простор наменет, уреден и опремен за давање угостителски услуги без одобрение издадено од градоначалникот на општината, а во градот Скопје од градоначалникот на градот Скопје за користење на просторот (член 12 став 3);

7) организира и врши кампирање спротивно на членот 42 ставови 1 и 2 на овој закон

8) кампот нема утврден кукен ред (член 45 став1)

9) послужува алкохолни пијалоци од 07,00 до 10,00 часот (член 38 став1)

10) не ги одржува просториите и опремата и не дава услуги во угостителскиот објект според пропишаните минимално техничките услови како и условите на категоризација за видовите објекти за кои е предвидена категоризација (член 35 став 1 точка 1)

11) не води книга на гостите во угостителскиот објект за сместување (член 35 став 1 точка 9)

12) привремено кампирање се врши на земјиште кое не е одредено од Советот на општината а во градот Скопје од Советот на градот Скопје (член 44 став 2)

13) не се придржува на истакнатите цени (член 35 став 1 точка 4)

14) не поседува документи за набавените производи (фактури, сметки испратници и слично член 35 став 1 точка 5)

15) за секоја дадена услуга не издава сметка со спецификација на услугите од фискална каса (член 35 став 1 точка 6)

За дејствијата од став 1 на овој член ќе се изрече глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност и на одговорното лице во правното лице.

За дејствијата од став 1 на овој член ќе се изрече глоба во износ од 450 евра во денарска противвредност на трговец поединец.

За прекршоците утврдени во овој член, Државниот пазарен инспектор е должен да му предложи на сторителот на прекршокот постапка за порамнување пред да поднесе барање за прекршочна постапка до Прекршочната комисија.